

บทบาทพระบัณฑิตอาสาช่วยพัฒนาชาวเขา

พระมหาประยูร โชติวิโร และคณะ
กองกิจการนิสิต สำนักงานอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

บทนำ

โครงการพระบัณฑิตอาสาพัฒนาชาวเขา เริ่มตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๔๓ เป้าหมายคือการนำพระบัณฑิตอาสาไปปฏิบัติศาสนกิจครอบคลุมในหมู่บ้านชาวเขา ๘ จังหวัดภาคเหนือตอนบน โดยการคัดเลือกนิสิตจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขต วิทยาลัยสงฆ์ และห้องเรียนต่าง ๆ ที่อาสาสมัครมาเป็นพระบัณฑิตนักพัฒนาบนพื้นที่สูงในเขตทุรกันดาร กระบวนการทำงานเน้นความต่อเนื่องมั่นคงและการทำงานแบบเชิงรุกมากกว่าเชิงรับ หมู่บ้านเป้าหมายในการที่จัดส่งพระบัณฑิตอาสาพัฒนาชาวเขาในเขตภาคเหนือตอนบนได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ ลำปาง แม่ฮ่องสอน ลำพูน เชียงราย แพร่ น่าน ตาก และพะเยา ชาติพันธุ์ชนเผ่าคือ กะเหรี่ยง เย้า มูเซอ ลีซอ ม้ง ลัวะ อาข่า ไทยใหญ่ จีนยูนนาน และไทลื้อ จากการดำเนินงานของโครงการพระบัณฑิตอาสา ฯ ที่ผ่านมามีคณะสงฆ์พระสังฆาธิการ องค์กรในชุมชน หน่วยงานราชการให้การตอบรับและให้ความร่วมมือในการทำงานเผยแผ่พระพุทธศาสนา และการพัฒนาคุณภาพชีวิตชนชาติพันธุ์บนพื้นที่สูงเป็นอย่างดี อาศรมพระบัณฑิตอาสา ฯ จึงเป็นจุดศูนย์กลางในการพัฒนาด้านจิตใจ และเป็นแหล่งเรียนรู้ ได้อย่างแท้จริง

โครงการพระบัณฑิตอาสาพัฒนาชาวเขามีวัตถุประสงค์ดังนี้

๑. เพื่อเผยแผ่พระพุทธศาสนาแก่กลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่สูง
๒. เพื่อช่วยพัฒนาจิตใจตามแนวพระพุทธศาสนา และสนองตอบนโยบายของรัฐบาลตามแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๓. เพื่อให้การศึกษา ภาษา หน้าที่พลเมืองที่ดีตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ตลอดถึงศิลปวัฒนธรรมอันดีงาม และสร้างจิตสำนึกความเป็นไทย
๔. เพื่อช่วยแนะนำ และสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำลำธาร ตามพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ
๕. เพื่ออบรมสั่งสอนชี้ให้เห็นถึงหลักการดูแลสุขภาพขั้นพื้นฐาน พืชภัยของยาเสพติด และโรคเอดส์
๖. เพื่อส่งเสริมการศึกษาเพื่อเยาวชนแกนนำชาวพุทธบนพื้นที่สูง

ในการดำเนินงานของพระบัณฑิตอาสาพัฒนาชาวเขา ได้ดำเนินการในลักษณะกิจกรรม ดังนี้

๑. เผยแผ่พระพุทธศาสนาแก่ชุมชนบนพื้นที่สูง เช่น อบรมศีลธรรมในวันพระ และวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา พระบัณฑิตอาสาธรรมสัญญาจร สอนศีลธรรมในโรงเรียน สอนพระพุทธศาสนา วันอาทิตย์ สอนธรรมศึกษา จัดพิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะให้แก่กลุ่มชาติพันธุ์ จัดพิธีบรรพชาเยาวชน และอุปสมบทกลุ่มชาติพันธุ์ที่เลื่อมใสในพระพุทธศาสนา จัดเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรม และอบรมศีลจารีณีกาญจนาภิเษก เป็นต้น

๒. รณรงค์ลด ละ เลิก อบายมุข เช่น สร้างจิตสำนึกให้ชุมชนรู้เท่าทันพิษภัยยาเสพติด รักษาบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด สร้างแกนนำเครือข่ายลด ละ เลิกยาเสพติด ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการเสริมสร้างด้านอาชีพ แก่ผู้ที่เลิกยาเสพติด

๓. ส่งเสริมสนับสนุนประสานงานและจัดสวัสดิการสังคม สงเคราะห์บนพื้นที่สูง เช่น ให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมกิจกรรมการกีฬา (ลานธรรม ลานใจ ลานกีฬา) ประสานและจัดการสงเคราะห์ เด็ก สตรี คนชรา คนพิการ ครอบครัว กลุ่มชุมชนและผู้ได้รับผลกระทบจากโรคมุมนั้กันบกพร่อง (เอดส์) ประสานงานหน่วยงานองค์กรภาคี และจัดสงเคราะห์เฉพาะหน้ากรณีฉุกเฉิน เร่งด่วน เช่น เกิดอุทกภัย วาตภัย และธรรมชาติ (จัดหาติดต่อยังชีพ, ผ้าห่มกันหนาว, เสื้อผ้า, ยารักษาโรค แจกผู้ประสบภัย)

๔. สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม เช่น อบรมให้ความรู้แก่ชุมชนให้เห็นคุณค่าในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ร่วมองค์กรภาคีจัดการปลูกป่าทดแทน จัดการบวชป่าชุมชน และทำแนวกันไฟ ตลอดถึงสร้างเครือข่ายรักษาสีงแวดล้อม

๕. ให้การศึกษา ให้ความรู้เกี่ยวกับหน้าที่พลเมืองที่ดี ตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย เช่น สอนภาษาไทยแก่ผู้ไม่รู้หนังสือ ประสานงานร่วมกับ กกต. ในการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่การเป็นพลเมืองที่ดี

๖. ส่งเสริมการอนุรักษ์ฟื้นฟูวัฒนธรรมประเพณี ภูมิปัญญาชนเผ่า เช่น สร้างจิตสำนึกให้ชุมชนตระหนักถึงคุณค่า และความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม สนับสนุนส่งเสริมการอนุรักษ์ฟื้นฟูภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมประเพณี เผยแพร่ประชาสัมพันธ์วัฒนธรรมประเพณีของชุมชนโดยมีกลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่สูงในเขตพื้นที่ ๘ จังหวัดภาคเหนือตอนบนคือ เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน พะเยา แพร่ น่าน ลำพูน ลำปาง ได้แก่กลุ่มชาติพันธุ์เผ่ากะเหรี่ยง เย้า มูเซอ ลีซอ ม้ง ลัวะ อาข่า ไทยใหญ่ จีนยูนนาน และไทลื้อ

๗. ส่งเสริมให้เยาวชนแกนนำชาวพุทธบนพื้นที่สูง ได้เข้าเรียนในระดับอุดมศึกษาหลักสูตรพุทธศาสตร บัณฑิตสาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ โดยเป็นการศึกษาแบบมีการ

ยกเว้นค่าเทอมและช่วยเหลือด้านอื่นๆ เท่าที่จำเป็น ตามแผนพัฒนาการศึกษาของมหาวิทยาลัย ฯ
ระยะที่ ๑๒ (๒๕๖๐- ๒๕๖๔)

ในการดำเนินงานที่ผ่านมา นับตั้งแต่ปี ๒๕๔๓ จนถึงปัจจุบัน มีจำนวนอาศรมทั้งสิ้น จำนวน ๓๖ อาศรม ใน ๔ เขตพื้นที่ ๔ จังหวัด ประกอบด้วย (๑) เชียงใหม่ (๒) เชียงราย (๓) ลำปาง และ (๔) แม่ฮ่องสอน รายละเอียดตามตารางที่ ๑ แสดงรายชื่อพระบัณฑิตอาสาพัฒนาชาวเขา ดังนี้

ตารางที่ ๑ แสดงรายชื่อพระบัณฑิตอาสาพัฒนาชาวเขา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ที่	ชื่อ - ฉายา	ประจำอาศรม	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด
๑	พระคาเสดาไฮ เขมโก	บ้านห้วยผักกูด	แม่ศึก	แม่แจ่ม	เชียงใหม่
๒	พระสัมพันธ์ สมมจิตโต	บ้านแม่ขี้มูกน้อย	บ้านทับ	แม่แจ่ม	เชียงใหม่
๓	พระสมหวัง ผลญาโณ	บ้านแม่ลอง	บ้านทับ	แม่แจ่ม	เชียงใหม่
๔	พระพัลลพ ชุตินธโร	บ้านแม่ตุม	บ้านทับ	แม่แจ่ม	เชียงใหม่
๕	พระดวงทิพย์ สมนจิตโต	บ้านมือหลอง	บ้านทับ	แม่แจ่ม	เชียงใหม่
๖	พระจิรเดช ปกสสโร	บ้านพยุเหนือ	ปางหินฝน	แม่แจ่ม	เชียงใหม่
๗	พระอินพนธ์ อินทาวุโธ	บ้านแม่เอาะ	แม่นาจร	แม่แจ่ม	เชียงใหม่
๘	พระปัญจพน สมังคโล	บ้านใหม่พัฒนาสันติ	แม่นาจร	แม่แจ่ม	เชียงใหม่
๙	พระมหาฐานันดร เขมปญโญ,ดร.	บ้านดอกแดง	บ่อสสี	ฮอด	เชียงใหม่
๑๐	พระสุระ สุเมโธ	บ้านห้วยลึก	เมืองนะ	เชียงดาว	เชียงใหม่
๑๑	พระปรกรณ์ สนมโน	บ้านหนองแหม	เมืองนะ	เชียงดาว	เชียงใหม่
๑๒	พระชัยวัฒน์ อคคปญโญ	บ้านป่าคา	ม่อนปิ่น	ฝาง	เชียงใหม่
๑๓	พระโยธกา ปุณญวิโส	บ้านหนองแดง	บ้านจันทร์	กัลยาณิวัฒนา	เชียงใหม่
๑๔	พระพงษ์ศักดิ์ ฐิตวิโส	บ้านห้วยบง	บ้านจันทร์	กัลยาณิวัฒนา	เชียงใหม่
๑๕	พระธงชัย รตินธโร	บ้านห้วยปู	แม่แดด	กัลยาณิวัฒนา	เชียงใหม่
๑๖	พระศักดิ์กัรินทร์ นิสโก	บ้านแม่แดดน้อย	แม่แดด	กัลยาณิวัฒนา	เชียงใหม่
๑๗	พระวีระวัฒน์ ชุตินธโร	บ้านห้วยส้านลีซอ	ห้วยชมพู	เมืองเชียงราย	เชียงราย
๑๘	พระเสนห์	บ้านแม่ผักแหะ	ท่าก้อ	แม่สรวย	เชียงราย
๑๙	พระมหามนตรี จรณธโม	บ้านแม่จันใต้	ท่าก้อ	แม่สรวย	เชียงราย
๒๐	พระวินัย โชติโก	บ้านปางก๊ว	วาวี	แม่สรวย	เชียงราย
๒๑	พระโอภาส ขยวุฒโท	บ้านม้งกาล่า	วาวี	แม่สรวย	เชียงราย
๒๒	พระพีรชัย ยตินธโร	บ้านดอยล้าน	วาวี	แม่สรวย	เชียงราย

๒๓	พระคมศักดิ์ สุชีโต	บ้านห้วยไม้เตื่อ	เวียง	เวียงป่าเป้า	เชียงราย
๒๔	พระสีมา ฐานวโร	บ้านห้วยไร่	สันสลี	เวียงป่าเป้า	เชียงราย
๒๕	พระวิชัย อริณขโย	บ้านโป่งไฮ	แม่สลองใน	แม่ฟ้าหลวง	เชียงราย
๒๖	พระโรจน์วัช กนตวิโร	บ้านสามัคคีเก่า	แม่ฟ้าหลวง	แม่ฟ้าหลวง	เชียงราย
๒๗	พระองอาจ อารยธมโม	บ้านขุนแหง	ปงเตา	งาว	ลำปาง
๒๘	พระอดิรัญ ธมมโชโต	บ้านแม่คิง	นาแก	งาว	ลำปาง
๒๙	พระปานตะวัน ปภาธโร	บ้านแม่หาด	แม่ยมน้อย	ขุนยวม	แม่ฮ่องสอน
๓๐	พระพิเศษ จันทวณโณ	บ้านแม่ลิดป่าแก่	แม่เหาะ	แม่สะเรียง	แม่ฮ่องสอน
๓๑	พระทองสอน จรณธมโม	บ้านแม่สวรรค์หลวง	แม่เหาะ	แม่สะเรียง	แม่ฮ่องสอน
๓๒	พระศานันท์ สาดธิโก	บ้านแม่เหลอ	เสาหิน	แม่สะเรียง	แม่ฮ่องสอน
๓๓	พระวิโรจน์ ธิรปญโญ	บ้านห้วยโป่ง	เสาหิน	แม่สะเรียง	แม่ฮ่องสอน
๓๔	พระวรยุทธ วรทินโน	บ้านสล่าเชียงตอง	เสาหิน	แม่สะเรียง	แม่ฮ่องสอน
๓๕	พระเฉลิมภพ อภินโนโท	บ้านแสนคำลือ	ถ้ำลอด	ปางมะผ้า	แม่ฮ่องสอน
๓๖	พระจิรชีพ	บ้านลูกป่าก้อ	สบป่อง	ปางมะผ้า	แม่ฮ่องสอน

บทบาทพระบัณฑิตอาสาช่วยพัฒนาชาวเขา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หรือ มจร เป็นสถาบันการศึกษาที่มีหน้าที่ผลิตบัณฑิต และช่วยพัฒนาสังคมตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย การบริการวิชาการเพื่อสังคมพระบัณฑิตอาสาพัฒนา ชาวเขาตามนโยบายของมหาวิทยาลัยมุ่งให้พระบัณฑิตเจริญรอยตามพระพุทธประสงค์อุดมการณ์ของ พระพุทธศาสนาที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้แก่พุทธสาวกผู้เผยแผ่พระพุทธศาสนาชุดแรกว่า

“จรถ ภิกขเว จาริกัม พุขชนิตาย พุขชนสุขาย โลกานุกมปาย อตถาย หิตาย สุขาย เทวมนุสสานัม

แปลว่า ภิกษุทั้งหลาย เธอทั้งหลาย จงจาริกไปเพื่อประโยชน์และความสุขของชนจำนวนมาก เพื่ออนุเคราะห์ชาวโลก เพื่อประโยชน์เกื้อกูลและความสุขแก่ทวยเทพและมนุษย์ทั้งหลาย”

บทบาทพระบัณฑิตอาสาช่วยพัฒนาชาวเขา เป็นการทำงานโดยมีการประสานงานร่วมกับคณะสงฆ์ ในพื้นที่ โครงการพระธรรมจาริกส่วนภูมิภาค วัดศรีโสดา ทหารกองกำลังผาเมือง กองกำกับการตำรวจ ตระเวนชายแดนที่ ๓๓ โครงการหลวง กรมสุขภาพจิต สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ศูนย์พัฒนา สังคม มูลนิธิพิทักษ์ประชาชาติ และองค์กรภาคีต่าง ๆ ตลอดถึงหน่วยงานที่ตั้งอยู่ในพื้นที่หมู่บ้าน กลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่สูง เพื่อให้ทางพระบัณฑิตอาสา ฯ เข้าช่วยในด้านการอบรมคุณธรรม จริยธรรม

ให้แก่ชุมชนบนพื้นที่สูง ตามรอยตะเข็บชายแดนภาคเหนือ ร่วมกันดูแลแก้ไขปัญหาความมั่นคง ปัญหาการอพยพแรงงาน ปัญหายาเสพติด ส่งเสริมการศึกษา เป็นต้น

จากการตรวจเยี่ยมและติดตามงานพระบัณฑิตอาสาพัฒนาชาวเขาของ พระราชปริยัติกวี, ศ.ดร. (สมจินต์ สมมาปณฺโณ) อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (มจร)^๑ ท่านได้กล่าวชื่นชมพระบัณฑิตอาสาพัฒนาชาวเขาที่สนองพระพุทธานุศาสน์ “จรธ ภิกขเว จาริกัม พหุชนหิตาย ฯ” และช่วยแบ่งเบาภาระภาครัฐ แก้ปัญหาและพัฒนาสังคมได้อย่างดีโดยคณะผู้บริหาร มจร ประกอบด้วย พระราชปริยัติกวี (สมจินต์ สมมาปณฺโณ) อธิการบดี มจร, พระเมธีธรรมาจารย์ (ประสาร จนฺทสโร) รองอธิการบดี มจร ฝ่ายวางแผนและพัฒนา, พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ มจร ผู้อำนวยการวิทยาลัยพุทธศาสนานานาชาติ มจร, พระครูโสภณพุทธศาสตร์ รองอธิการบดีฝ่ายประชาสัมพันธ์และเผยแผ่ มจร, พระวิมลมุณี (นนทพันธ์ ปภสฺสโร) รองอธิการบดี มจร วิทยาเขตเชียงใหม่, ผศ.ดร.อภิมัย สีตาคำ ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ มจร วิทยาลัยเขตเชียงใหม่ พร้อมด้วย นายสมหมาย สุภาจิต หัวหน้าทีมงานประชาสัมพันธ์ มจร และสื่อมวลชน เดินทางขึ้นยังอำเภอบ้านแม่ลิดป่าแก่ ต.แม่เหาะ อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน ซึ่งอยู่บนดอยสูง เพื่อตรวจเยี่ยมและติดตามงานพระบัณฑิตอาสาพัฒนาชาวเขา และมอบพระพุทธรูปแก่กลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่สูงผู้แสดงตนเป็นพุทธมามกะ โดยมี พระสุนทรศาสนกิตติ์ (อนันต์ จนฺทาทิโก) เจ้าคณะจังหวัดแม่ฮ่องสอน เจ้าอาวาสวัดพระธาตุดอยงอมู, ธนกฤต ฉันทะจำรัสศิลป์ นายอำเภอแม่สะเรียง และวินัย ปุณยรัชตปริดา ผู้อำนวยการพระพุทธศาสนาจังหวัด (พศจ.) แม่ฮ่องสอน เข้าร่วม

งานบัณฑิตอาสาช่วยชาวบ้านอุ่นใจ

การดำเนินงานด้วยกุศลเจตนาของพระบัณฑิตอาสาที่มาทำงานเผยแผ่พระพุทธศาสนาบนพื้นที่สูงเหล่านี้ เป็นไปตามพระพุทธานุญาตว่า “ดูกรภิกษุทั้งหลาย ขอเธอทั้งหลายจงเที่ยวจาริกไปเพื่อประโยชน์และความสุขแก่ชนหมู่มาก” เมื่อมาเห็นพบว่าชาวบ้านมีความอบอุ่นใจในการใช้ชีวิตมากยิ่งขึ้น โดยก่อนนั้นเรื่องของศาสนาหรือเรื่องของความเชื่อ เขาก็ปฏิบัติตามประเพณีท้องถิ่น เชื้อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในธรรมชาติที่เป็นบรรพบุรุษ ต้นไม้ ภูเขา เพื่อเป็นที่พึ่งทางใจของเขาตามที่เคยเชื่อถือกันมา ซึ่งเป็นการสื่อสารทางเดียว เมื่อมีพระสงฆ์เข้ามาอยู่ด้วย ถ้ามีปัญหาชีวิตหรือมีข้อขัดข้องประการใดก็ยังมีที่พึ่ง ที่ปรึกษาเพิ่มขึ้น เป็นการสื่อสาร ๒ ทาง มีความอบอุ่นใจเชิงประจักษ์ได้มากกว่า

ในการให้สัมภาษณ์แก่สื่อมวลชน พระราชปริยัติกวี กล่าวว่า กุศลเจตนาของพระบัณฑิตอาสาที่มาทำงานเผยแผ่พระพุทธศาสนาบนพื้นที่สูงเหล่านี้ เป็นไปตามพระพุทธานุญาตว่า “ดูกรภิกษุทั้งหลาย

^๑ การตรวจเยี่ยมและติดตามงานพระบัณฑิตอาสาพัฒนาชาวเขาของ พระราชปริยัติกวี (สมจินต์ สมมาปณฺโณ) อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (มจร) เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

ขอเธอทั้งหลายจงเที่ยวจาริกไป เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ชนหมู่มาก” เมื่อมาเห็นพบว่าชาวบ้านมีความอบอุ่นใจในการใช้ชีวิตมากยิ่งขึ้น โดยก่อนนั้นเรื่องของศาสนาหรือเรื่องของความเชื่อ เขาก็ปฏิบัติตามประเพณีท้องถิ่น เชื่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในธรรมชาติที่เป็นบรรพบุรุษ ต้นไม้ ภูเขา เพื่อเป็นที่พึ่งทางใจของเขาตามที่เคยเชื่อถือกันมา ซึ่งเป็นการสื่อสารทางเดียว เมื่อมีพระสงฆ์เข้ามาอยู่ด้วย ถ้ามีปัญหาชีวิตหรือมีข้อขัดข้องประการใดก็ยังมีที่พึ่ง ที่ปรึกษาเพิ่มขึ้น เป็นการสื่อสาร ๒ ทาง มีความอบอุ่นใจเชิงประจักษ์ได้มากกว่า

อย่างไรก็ตาม การทำหน้าที่ของพระบัณฑิตอาสาอย่างน้อยที่สุดมีส่วนช่วยพัฒนาชาวเขา ๓ ประการ คือ ประการที่หนึ่ง คือ การอนุรักษ์สืบทอดรักษาประเพณีวัฒนธรรมดั้งเดิม โดยก่อนที่พระบัณฑิตอาสาจะเข้าไปในพื้นที่ แม้ว่าเขาจะมีวัฒนธรรมประเพณีที่ดึกดำบรรพ์ในท้องถิ่นอยู่แล้ว แต่เมื่อสังคมปัจจุบันได้แปรเปลี่ยนไป ประเพณีวัฒนธรรมดั้งเดิมก็อาจสูญหายไปได้ โดยเฉพาะคนรุ่นใหม่ อาจจะไม่มีความสนใจในการใช้ชีวิต ก็ได้พระสงฆ์ที่ชักชวนชาวบ้านให้ได้เป็นผู้นำในการจัดกิจกรรมเพื่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีท้องถิ่นซึ่งถือเป็นความมั่นคงด้านวัฒนธรรม

ประการที่สอง ช่วยอนุรักษ์ป่าและธรรมชาติ

ประการที่สาม เป็นเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ แต่เดิมที่คนในท้องถิ่นอยากใช้ทรัพยากรอย่างไรก็ใช้ไป เช่น การตัดไม้ เฒ่าป่าล่าสัตว์ แต่เมื่อมีพระสงฆ์ท่านเข้าไปอยู่แล้วสิ่งใดที่ควรจะได้จากธรรมชาติก็เอาตามสมควร ขณะเดียวกันพระสงฆ์ก็ชักชวนชาวบ้านให้ช่วยกันอนุรักษ์ดูแลด้วยการรักษาป่าบ้าง ปลูกป่าบ้าง อะไรบ้าง เพื่อเป็นการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งนี้เห็นว่าดีขึ้นมากหลังจากพระบัณฑิตอาสาพัฒนาชาวเขาเข้าไปอยู่ในพื้นที่ นอกจากนี้เรื่องของ การดูแลความเป็นอยู่ของคนในชุมชนทุกเพศ ทุกวัย โดยเฉพาะผู้สูงอายุและเด็กเล็กเนื่องจากเวลากลางวันพ่อบ้านแม่บ้านก็ต้องออกไปทำมาหากิน ผู้เฒ่าผู้แก่และเด็กเล็กพระสงฆ์ท่านก็เข้าไปช่วยดูแล เป็นการอนุเคราะห์ สงเคราะห์ ทำให้ผู้ที่ออกไปทำกินไม่ต้องห่วงหน้าพะวงหลัง

กล่าวโดยสรุป ปัจจุบันพระบัณฑิตอาสา มีอยู่ประมาณ ๓๕ รูป ใน ๓๕ อาศรม กระจายใน ๔ จังหวัด มีเครือข่ายเชื่อมโยงกับพระธรรมจาริกตามที่คณะสงฆ์ได้ดำเนินการอยู่แล้วและควรจัดกลุ่มให้เป็นกลุ่มงาน หรือกลุ่มกิจกรรม เพื่อจัดกิจกรรมในชุมชน เช่น กิจกรรมส่งเสริมศีลธรรมคุณธรรมในชุมชน กลุ่มอนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น และกลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการทำงานมากยิ่งขึ้นและ มจร เป็นสถาบันการศึกษาที่มีหน้าที่ผลิตบัณฑิตและพัฒนาสังคมอยู่แล้ว แม้ว่าจะงานบริการวิชาการจะเป็นงานที่โดดเด่น แต่ก็ได้วางมาตรฐานพื้นฐานไว้เพื่อเติมพลังสติปัญญาความรู้แก่พระสงฆ์ที่ทำงานด้านนี้ เป็นการแบ่งเบาภาระช่วยเหลือสังคมประเทศชาติ เพื่อรัฐบาลจะได้เบาใจว่าพระสงฆ์โดยเฉพาะมหาจุฬาฯ ได้เข้ามาช่วยแก้ปัญหาและพัฒนา

สังคมในส่วนที่ยังเห็นว่าไม่สมบูรณ์ โดยเฉพาะพระบัณฑิตอาสาพัฒนาชาวเขา ซึ่งแต่ละรูปมีประสบการณ์อยู่แล้ว อันนี้จะนำไปตามพระพุทธรูปประสงศ์อุดมการณ์ของพระพุทธศาสนาที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้แก่พุทธสาวกผู้เผยแผ่พระพุทธศาสนาชุดแรกว่า ‘จรรถ ภิกขเว จาริกัม พหุชนหิตาย ฯ’ (ภิกษุทั้งหลาย ขอเธอทั้งหลาย จงท่องเที่ยวจาริกไป เพื่อความสุขแก่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย แก่ชนจำนวนมากและชาวโลก) ก็จะเป็นคุณูปการแก่สังคมและประเทศชาติสืบต่อไป” อธิการบดี มจร กล่าว

พระราชปริยัติกวี (สมจินต์ สมมาปญฺโญ) อธิการบดี (มจร.) พร้อมคณะผู้บริหาร

ตรวจเยี่ยมและติดตามงานพระบัณฑิตอาสาพัฒนาชาวเขา

ณ อาศรมบ้านแม่ลิดป่าแก่

ต.แม่เหาะ อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน

วันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

